piniais. Mūro M3 pamatinės dalies fragmentas sudarytas tik iš akmenų, surištų moliu. Abi mūrų pamatinės dalys preliminariai datuojamos XVIII a. (3 pav.).

Iki 1,8–1,9 m gylio tirtas XVIII a. suformuotas tamsiai pilko grunto sluoksnis. Jame rasta XVII a. ir XVIII a. datuojamų koklių ir buitinės keramikos fragmentų, dengtų ruda, žalia glazūra, ir gyvūnų kaulų. Nuo 1,8–1,9 m gylio aptiktas 10–27 cm storio pilko smėlingo grunto sluoksnis su keliais gyvūnų kaulais bei iki 7 cm storio tamsiai pilko smėlingo grunto sluoksnis (pirminis paviršius). Kadangi minėtuose sluoksniuose neaptikta radinių, leidžiančių juos datuoti, sluoksnių susiformavimo laikotarpis nenustatytas. Maždaug 2,05–2,15 m gylyje atidengtas įžemio paviršius – šviesiai gelsvo, žalsvo priemolio sluoksnis. Į įžemį buvo įgilintos 3 duobės – dvi interpretuojamos kaip rąstų liekanos, o likusi kaip ūkinė duobė. Atlikus grunto mėginių tyrimus ūkinėje duobėje aptikta žuvų žvynų, kiaušinių lukštų ir žinduolių kaulų fragmentų. Ūkinė duobė suformuota XVIII a., o rąstų liekanų datavimas neaiškus.

Tyrimų metu rasti radiniai perduoti LNM. Atrinkta zooarcheologinė medžiaga perduota saugoti į VU BTC. Grunto mėginių archeobotaninius tyrimus atliko irgi VU BTC.

Excavations on Tilto Street and Vilniaus Street in 2022

The archaeological investigation of Tilto and Vilniaus Streets comprised detailed excavations covering an area of 23.4 m^2 and a field survey covering an area of 25.75 m^2. On Vilniaus Street, the natural layer was encountered at a depth of 0.8–2 m. The recorded cultural layer was formed in the 19th and 20th centuries, and yielded fragments of defective 18th-century stove tiles (Fig. 1). Fragments of masonry and cobblestone pavement dating from the end of the 17th to the 18th century were uncovered (Fig. 2), as well as a 17th-century road surface which may have been in use until the 19th century. Fragments of the foundations of two 18th-century masonry structures were uncovered in the trench on Tilto Street (Fig. 3). An 18th-century cultural layer was recorded starting at 70–80 cm from the surface, continuing to the natural layer at a depth of 2.05–2.15 m.

Martyna Remenčiūtė,
Simona Čepelytė

Aguonų gatvė 22

Archeologiniai tyrimai vykdyti Aguonų gatvės 22 kieme, įvažiavimo į sklypą ir Aguonų gatvės važiuojamosios dalies zonoje. Aguonų gatvė yra išsidėsčiusi tarp Vilniaus miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiesčiu (UK 33653), ir Vilniaus senamiesčio (UK 16073). Istoriniai tyrimai, nagrinėjantys tirtą sklypą, nėra atlikti, todėl visi turimi duomenys gaunami iš kartografinių šaltinių. XVIII a. 4 dešimtmečio J. G. M. Fiurstenhofo plane teritorija vaizduojama kaip neurbanizuota, iš miesto istorinių duomenų žinoma, kad XVIII a. pabaigoje–XIX a. viduryje ši teritorija buvo gana menkai apgyvendinta. Tai galbūt buvo nuošalus priemiestis, menkai susijęs su miesto gyvenimu. XIX–XX a. I pusės planuose sklypas ir jo aplinka atvaizduojama kaip tušti ar dirbami laukai.

Sklype 2023 m. tyrinėjimų metu vyko naujo pastato statybos darbai. Pastato teritorija ištirta S. Rutkovskio 2022 m. Iš V pusės priešais šį naują užstatymą stovi XX a. II pusės statybos pastatas (Aguonų g. 24). Tyrinėjamas sklypas suformuotas ant kalvos, reljefas čia staiga žemėjantis R–ŠR kryptimi (H_{abs} 133,30–136,50 m).

Tyrinėjimai vykdyti šios kalvos viršutinėje dalyje. 2023 m. vykdytas antrasis statybos darbų etapas, kurio metu buvo įrengiami inžineriniai tinklai.

2022 m. S. Rutkovskis sklype vykdytų tyrimų metu Aguonų g. 22 žvalgė 196 m^2 ir detaliai ištyrė 977,37 m^2 plotą. Žvalgymų metu po paviršiaus dangomis sklypo centrinėje dalyje atidengtas XX a. grindinys. Detaliųjų tyrimų metu sklype fiksuotas 1,7–4,32 m storio penkių horizontų kultūrinis sluoksnis. Tyrinėjimų metu fiksuota, kad storiausias, intensyviausias kultūrinis sluoksnis susiformavęs sklypo P–PR dalyse, archeologiškai vertingi kultūriniai sluoksniai neišlikę tik ŠV dalyje. Tikėtina, kad vertingi sluoksniai čia sunaikinti XX a. statybų metu. Likusioje sklypo dalyje žemiau supiltinių XIX–XX a. sluoksnių tirti XVII–XVIII a. II puse datuojami kultūriniai sluoksniai. Įžemis sklypo V dalyje pasiektas H_{abs} 132,52–133,24 m, R – H_{abs} 129,90–130,11, įgilintose struktūrose – H_{abs} 129–132,23 m altitudėse. Tyrimų metu atidengtos 5 XVII a. I pusės–XX a. I pusės pastatų liekanos, 4 XIX a. I pusės–XX a. grindinių fragmentai, XVII a. I pusės–vidurio hipokaustinė krosnis, galimas krosnies pado fragmentas, XVII a. I pusės–vidurio medinių statinių liekanos ir 2 palaidojimai. Įžemyje atidengta ir ištirta 10 įgilintų struktūrų.

Aptikta XVI–XX a. radinių, didžiąją dalį sudarė XVI–XVII a. vidurio datuojama keramika. Didžiąją dalį aptiktų identifikuotų monetų sudarė LDK ir Lenkijos karalystės Jono Kazimiero 1660–1666 m. šilingai. XVII a. I puse–XVII a. II puse datuojamame sluoksnyje aptikta avalynės fragmentų. Tyrimų metu surinkta 10 grunto mėginių iš kultūrinio sluoksnio horizontų bei įgilintų struktūrų. Mėginiuose aptiktas itin gausiai makrobotaninių liekanų. Iš kultūrinių augalų aptikta itin daug grikių. Tai pat rasta kaulavaisių (vyšnių, slyvų), vaisių

1 pav. Tyrimų situacijos planas: 1 – perkasa 5; 2 – perkasa 6; 3 – XX a. grindinio fragmentas; 4 – žvalgyta iškasa; 5 – žvalgyta tranšėja; 6 – atidengtas suardytas palaidojimas; 7 – 2022 m. S. Rutkovskio tirtos perkasos 1–4. S. Čepelytės brėž.

Fig. 1. Area plan: 1 – trench 5; 2 – trench 6; 3 – a partial 20th-century pavement; 4 – the surveyed pit; 5 – the surveyed narrow trench; 6 – the disturbed burial; 7 – trenches 1–4 excavated by S. Rutkovskis in 2022.

(obelų ar kriaušių, figų) bei uogų (aviečių, žemuogių, mėlynių) makroliekanų. Rasta zooarcheologinės medžiagos, bylojančios apie žuvies ir paukštienos (kiaušinių) vartojimą. Iš viso identifikuotos 67 augalų rūšys.

Įvažiavimo į sklypą ir vidinio kiemo tarp Aguonų g. 24 ir Aguonų g. 22 teritorijoje (1 pav.) 2023 m. atliktų tyrimų metu nustatyta, kad šioje sklypo dalyje kultūriniai sluoksniai iki įžemio, kuris pasiektas H_{abs} 134,10–135,50 m altitudėse, yra sunaikinti XX a. II pusėje vykusių inžinerinių tinklų įrengimo metu. Tik ties Aguonų gatvės važiuojamąja kelio dalimi, įžemyje, H_{abs} 134,37–137,41 m altitudėse atidengtas suardytas palaidojimas ir įgilinta struktūra be radinių. Sklype iki 1,3–3 m gylio fiksuoti piltiniai grunto sluoksniai suformuoti inžinerinių tinklų įrengimo metu, giliausiai – šilumos tiekimo ir buitinių nuotekų trasų aplinkoje, čia piltinio grunto

2 pav. Tyrimų metu rasti plokštinių koklių fragmentai. S. Charževskio nuotr.

Fig. 2. Fragments of flat stove tiles.

3 pav. Tyrimų metu rasti ypatieji radiniai: 1 – Austrijos kariuomenės M1895 durtuvas Manlicherio šautuvui; 2 – Lenkijos karalystės Jono Kazimiero 1663 (?) m. ortas. L. Kajotos nuotr.

Fig. 3. Special finds: 1 – a bayonet of a Mannlicher M1895 used by the Austro-Hungarian army; 2 – a Polish ort of John II Casimir Vasa minted in 1663 (?).

sluoksnio storis siekė iki 3 m gylio šulinių ir kamerų vietose, kitur jis siekė 1,3–2,3 m. Tirtų trasų vietose buvo fragmentiškai išlikęs 5–30 cm storio eolinio smėlio horizontas, žemiau kurio glaudėsi 5–10 cm storio pilko smėlingo grunto horizontas be radinių – tikėtina, kad tai pirminis paviršius. Šie sluoksniai geriausiai išlikę Aguonų g. 22 naujai statomo pastato aplinkoje.

Atsižvelgiant į šių ir S. Rutkovskio 2022 m. atliktų detaliųjų tyrimų rezultatus, tikėtina, kad šioje kiemo dalyje kultūriniai sluoksniai buvo sunaikinti XX a. viduryje–pabaigoje, kai buvo statomi greta esantys administracinės ir gyvenamosios paskirties namai ir įrengiami inžineriniai tinklai. Atidengtas itin suardytas palaidojimas priskirtinas prie ne kartą tyrinėto Aguonų gatvės senkapio.

Tyrimų metu rasta 459 masiniai ir 8 ypatieji radiniai, datuojami XVI a. pabaiga–XX a. 5,23 % masinių radinių sudarė koklių fragmentai (2 pav.), 55,77 % puodų, 25,49 % puodynių. 25,70 % buitinės keramikos buvo dengta žalios spalvos glazūra, 14,81 % – rudos. Rasta viena moneta – Lenkijos karalystės Jono Kazimiero 1623 (?) m. ortas (3 pav.).

22 Aguonų Street

In 2023, detailed excavations and a field survey were carried out at 22 Aguonų Street in Vilnius, covering 227.98 m^2. The excavations comprised 2 trenches (210.5 m^2); the survey method was used for one narrow trench and one pit (17.48 m^2) (Fig. 1). The natural soil was reached in a 136.14 m^2 area, at H_{abs} 134.10–135.50 m. The excavations determined that the cultural layer on this side of the plot had been destroyed during utility network installation in the second half of the 20th century. The only surviving archaeological evidence was situated alongside the carriageway of Aguonų Street and consisted of a disturbed burial and a feature that were cut into the natural layer at H_{abs} 134.37–137.41 m and yielded no finds. The site assemblage comprised 459 mass finds (Fig. 2) and 8 special finds (Fig. 3) dating from the end of the 16th to the 20th centuries.

Martyna Remenčiūtė,
Simona Čepelytė

Raugyklos gatvė 9

Archeologiniai tyrimai vykdyti vidiniame kieme tarp Plačioji g. 6, Raugyklos g. 7A ir Raugyklos g. 9 sklypų. Tyrinėta teritorija yra